

[tudományfilozófia]

1. Hasonlíts össze két tudományfilozófiai nézetet a demarkációval kapcsolatban és érvelj erősségük/gyengeségük mellett!
2. Foglald össze röviden a Bécsi Kör / Popper / Lakatos / Feyerabend nézeteit a demarkáció problémájáról! (Válassz ki egyet!)
3. Milyen célokat szerettek volna elérni a Bécsi Kör képviselői a nyelv logikai elemzése révén?
4. Mik voltak az alapvető problémák, amelybe a Bécsi Kör tagjai ütköztek?
5. Milyen problémából indult ki Karl Popper, és milyen megoldást talált rá?
6. Mi volt Lakatos kritikája Popper falszifikációs elméletére, és mit javasolt helyette?
7. Milyen érveket hozott fel Feyerabend a tudomány kitüntetett szerepe ellen?

[tudománytörténet]

1. Mi az externalista és internalista tudománytörténet-írás vitája, és mi a jelentősége a demarkáció problémája szempontjából?
2. Miért fontos a tudománytörténet a demarkáció problémájának szempontjából?
3. Mi a Yates-tézis, és milyen érvek (altézisek) támasztják alá?
4. Milyen tanulságokat vonhatunk le Newton alkímiai munkásságából a tudomány demarkációjára nézve?

[tudományszociológia]

1. Miben tér el a tudományszociológia megközelítése a tudományfilozófiáétól? Nevezd meg néhány tipikus tudományszociológiai kérdésfeltevést!
2. Miket tudtál meg a modern tudomány 17. századi kialakulásáról? Mit mondhatunk ez alapján a tudomány és a társadalom viszonyáról?
3. Mutasd be Merton elméletét a tudomány normáiról!
4. Milyen kísérletek és megfigyelések alapján vonhatunk le következtetéseket a tudomány tekintélyére és presztízsére nézve?
5. Vázolj röviden három (meglepő vagy kevésbé meglepő) állítást, amit a szcientometria mutatott ki!
6. Mi következik de Solla Price megfigyeléseiből a tudomány fejlődésére nézve?

7. Melyek az ún. posztakadémikus tudomány jellemzői? Hogyan változik meg a kutatás a posztakadémikus szakaszban?

8. Hogyan befolyásolja a posztakadémikus tudomány előtérbe kerülése a mertoni normákat? Mi következik ebből a demarkációproblémára nézve?

[asztrológia]

1. Mi a Forer-(Barnum-)effektus? Mivel magyarázhatjuk, és milyen következtetéseket vonhatunk le belőle?
2. Mivolt Feyerabend szerepe és álláspontja az asztrológia körüli vitákban?
3. Ismertesd Gauquelin felmérését és következtetéseit!
4. Sorolj fel három tudományos érvet az asztrológiával szemben, a rájuk adott válaszokkal együtt! Melyeket találd meggyőzőbbnek az egyes esetekben?
5. Vázold fel az asztrológia nem tudományos stratégiáját, amely arra irányul, hogy legítim gyakorlattá váljék!

[parapszichológia]

1. Írd le a kanálhajlítással kapcsolatos 70-es évekbeli kísérletek eredményeit és utóéletét! Milyen tanulságokat vonhatunk le ezekből?
2. Vázold röviden a parapszichológia kísérleti tudománnyá válásának körülményeit! (Kihez köthető, mikor, milyen intézményes feltételek teremtődtek ekkor...)
3. Mi a „hivatalos” tudomány viszonya a kísérleti parapszichológiához? Mi ennek az oka?
4. Mennyiben sajátos a parapszichológia viszonya a laikus közönségéhez? Mi ennek az oka?
5. Sorolj fel 4 olyan ellenvetést, amelyik gyakran elhangzik a parapszichológiával szemben! Egy-egy mondatban fejtsd ki, mit jelentenek ezek!
6. Mit értünk az alatt, hogy a parapszichológia beteljesületlen forradalom?